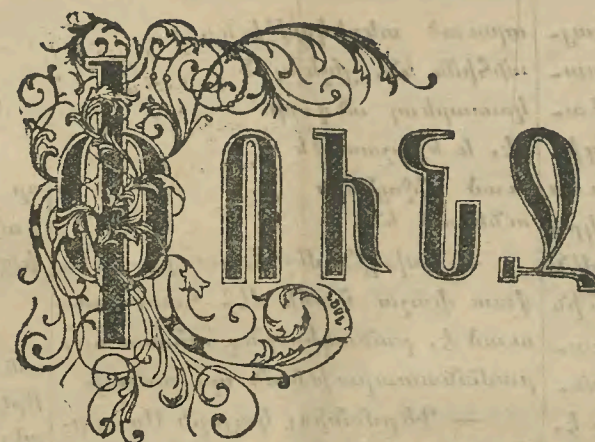

Փոստը չստացողները կը հրատարակուի: — Տարեկան բաժանորդագրեցեք երկու և կես արծաթ Մեծիս կանխիկ վճարելի, քի մայրաքաղաքին և իւր արտաքինաց և քի գտնուող համար: — Վեց և երեք ամսոց համար ալ բաժանորդ կընդունուի: — Հաւոյ 40 փարայ է, և կը գտնուի մասնաւորապէս Պանֆիլ-Գաբու ջրավաճառ և գրավաճառ Պողոս աղայի խանութը: — Ծանուցման տողը 3 դրոշ է մէկ անգամի լամար: Աւելի աման կըլլայ աւելի անգամներու համար:

Հ. Ս. Ս. Ս.
Առ. Տեղեկ - Տէր Հ. Ս. Ալաաճեան
Կ. ՊՈԼԻՍ
Պաշտ - բազար Նափիէի ծան վերի յարկ թիւ 16

درعالمده باقی یازارنده نافه خاندہ اوست قائدہ
نومرولی او طہدہ «پونچ» غزنہ سی صاحب امتیازی
جمار سوم آلا جاجیان
ADRESSE
H. S. ALADJADJIAN
Directeur du journal Armenien
POUNTCH
16 Naffé-Han, Balouk-Pazar 16
CONSTANTINOPLE

ԹՂՍԱՅՈՒԹԻՒՆ ՓՈԼԻՍԻ

աղարխա. 25 Հոկտ. 1898: — Կըրթախի վիճակը: — Այսօր մայր եկեղեցւոյ նորաշէն դպրոցը երեք դաստաններէ կը կառավարուի, որք են Փրկիւր Արփաճեան, Եղիա Տ. Կարապետեան և Մարտիրոս Տէյրիմէնճեան էֆէնտիներն: Աշակերտքը որոց կառնողութիւնը Հոյրեան և թուրքերէն 200 է աւելի չեն: Թէպէտեւ դասատուք պէտք եղածին չափ կաշխատին, սակայն աշակերտներն միեւնոյն դիպցածով նին կը մնան: Ի՛նչ որ հիմա դիտեն նոյնը հերոս ալ դիտէին: յաջորդ տարի դարձեալ միեւնոյնը պիտի մնան: Ինչ է այս. երթալով յառաջ կը դիմենք, թէ՛ յետ կընկըկենք, միթէ շարժանման անշարժութիւն մը չէ: Ո՞վ է այս յետադիմութեան պատճառ. բաւրովին վարժապետներուն վրայ ծանրանալու է: Վարժապետները, ինչքէն էակներ, որը տարբերակ կանխեն իրենց բաղդը. եթէ ո՛ր է արհեստ մը ունենային, կը հաստատու թէ՛ այս օրէն սկսեալ դպրոցին սեմէն ներս կոխելու երգում պիտի ընէին: Սակայն, առանց երկար մտածելու՝ պէտք է հասկնալ թէ՛ ո՞վ պարտաւոր է դպրոցը կարգի կանանի և իրաւ կան յառաջդիմութեան սահմանի մը մէջ դնելու: Արհեստաւորը, ռամիկը, կրօնականը թէ երկնից հրեշտակները: Տեսլութիւն կա՞յ, հոգաբարձութիւն կա՞յ, յարսնի չէ. Թաղական Խորհուրդ, գործ ունին: Ամէն բան երեսփոխանին ռաւաճ են ձգեր, որ սրբոց մասերը պղծակցունեն զատ կըրակ նորեայ թաղականներն ալ աղւոր մը կարգով կանանով կը շարք եթէ տար վրայ վարժապետներու վարտ տալու գործն ալ վրայ զայ՛ ինչ պիտի ընէ: Սոյն գրողոցի տարեկան ծախքը 30 սակի չի հասնիր, մինչդեռ Խորատան ճեանի դաստանութեան ժամանակ 70 սակէն աւելի կը ծախսուէր: Եկեղեցւոյ խանութներէն ինչպէս առաջ՝ նոյնպէս հիմայ 40-50 սակի հասցի կը գոյնարարտ սրտով ծոցովրդեան նիւթաւ կանը առարկութիւն մը չէ: Դա՛ զարական ժողովն, որ կրնանք ըստէ թէ՛ մինչև ցարդ ժողովրդեան ներքին բարեկարգութեան ստատուք մը միջոց մը չեն ունեցած և կամ չեն կրցած ունենալ, գէթ դպրոցներուն խեղճակ վիճակին ի տես՝ դեղ ու դարման մը ընելու ջանան: Զեն կընար յաջողիլ: Կըսուի թէ՛ Կ. Պոլսոյ հոգաբարձ մէկ անկիւնը փրկաւորայի պէս վարժապետներ անդործ՝ անպաշտօն կորս մը հոգ բռնելով կը պօսան. եթէ մեր երկրին ծախքի

դիւրութիւնը և հոգեբնուս կորս վին լեցունութիւնը բեն՝ քիչ մը նուազ ամսականով չեն կընար հոս գալ: Բաց աստի, Խորհրդի Գոյէճի ընթացաւարտներէն յարմարագոյն մէկը բերել տալ աւելի դիւրին չէ՞: Վասն ի՞նչ թէ այն ատեն ժողովուրդը մէկին տեղ տուր պիտի տայ: Այս հարցումն էր միայն Գաղ. ժողովոյ չենք ըսներ, այլ՝ որոց որ անկ է: Անոնցմէ մեծագէտ շնորհակալ կըլլայինք, եթէ ամէն բան արգար խղճութեամբ համոզայն և փոխանակ անձնական քննադատութիւն ժողովրդեան օգտին ի նպատակ դրած էին: Սոյն ժողովոյ նախագահն, որ իր հասկցած կամ չի հասկցած թուովը կըստարագրէ, հերքի է որ համոզուէ: Այս բանաւոր մեքենան ալ՝ եթէ արգարութեան պահանջման համեմատ գործածեն՝ ինչ աղէկ կըլլայ:

Թոգս. 6 Հոկտեմբեր 1898:

Առ սիրելի Լաւրի: — Օգոստոսի 28ը լուսնոյ տըլալոյ դեռ կը անանար, և կիւրիւնը դեռ խոջքնոյ մէջ կը մրտիէր մուշ մուշ, կառքի դողդիւններ բռնել եղան հեռուէն, եւ, կարծես՝ մահուան հրեշտակի դառնական կը նմանէր, որ առանց քողարկաւարութեան գիշեր ցորէի կը մտնէ ամէն տուն տաներու հէք սեղեղալը, չգիտեմ ո՞ր — Աստուած և ինք միայն գիտէ: Տխուր գրկախառնութիւնները շատ չունեցին, կառապանին մէկ սաստամն ու սրբնայի երկվայնեքու սասամը բաժնեցին զինք այլ ևս կիւրիւնէն և՛ գիտէ այլ բաժնում: Ո՞րքան կը տեսէ: Այլ ևս աշխատ միշտ ետին գար, ձուցած շարժանակ կը նայէի հանդիպելով այնքան սիրելիներ, ծնողք, մեծ հոյր մի, զոր կը պաշտեմ երկրի վերայ և որս կը պարտիմ ամէն ինչ Աստուծոյ վերջ, կը թողաի սիրաւորութիւն, սակեղինի երազներ, յոյսեր, յոյսերու փառք մի, կը թողէի... գիտնալով թէ անանք դիւ երբէք չեն ուզեր թողուլ ճակատագրային այս սե բաժնանման, ծով ծով արցունք կը հոսէին աշերէն, այտենքէն ի վար, բիւրեղի պէս փայլուն, չոչնդուն, այլ կըրակի պէս տաք, այլոց, իսկ եւս աշխատ գործած արցունքս կալ կա տայի, անշուշտ ևս ալ կաւայի, բայց սրտս կաւայի է: Վերջապէս բարեկամ, այս ամէն արտաքինները կընտան տեսնել միայն «բաժնում» գաւազանքին տակ: մարդ որ կուզեն թո՛ղ կըլլայ, բաժնում մը միշտ պայ, ցարա և անբնայոցի է. բանալն ապաւայ բանաւոր կեանք իսկ պահ մի ետին կընտան իւր բանասկիւններուն, և այլ

նոյնաժողովն մէջ կը նշմարէ բաժնանման տխուր արտապայտութիւնը: Երբ երկրիքի և անմահութեան յոյսերն ու խոստանքներն իսկ է՛ն ջերմեւանդ ու բարեքրատներէն սիրտը պահ մի կը խռովեն բաժնում մի այդ մարմնացումը եղող գեղեցկանի աւշն: Այսպէս բաժնանման արտաքինութեան տակ սիրտս ծովու նման տրտման, աշխատ արտապայտութիւն, մէկ ժամու չափ ուրը դառնութիւններէ բարձրացանք լեռան դաղաթը, անգամ մի ևս աշխատ դարձուցի: Գէպի ցանկալի ծնողաւորս, և վերջին մնաք բարեկամ մ'ալ մըր: միջնելով ու աշերէն ի վար որս գալ պաղուկ արցունքի խոշոր կաթիլով մ'ալ թափելով կիւրիւնը նախկին հոգին վերայ, և իմ մէջս դարձայ խորհելու, երազելու, և հին հին յիշատակներ քրքրելու: Կառապանն իսկ հասկը նալով տխուր կարգութիւնը, չէր համարձակէր ինձ հետ խօսել, կառքի անխնայութեամբ դողդիւնը միայն կը խոչը մեր ընթերցումը, բընութիւնն ալ կարծես սրտիս պէս սե ու տրտում էր, և մերթ ընդմերթ կծու հով մը անհրի կաթիլներ կը փչէր մեր երեսին, կարծես ըսել կաւէր «մենք ալ կալանք հրաժեշտի տխուր հարկին տակ: Ամառուան մէջ ձմեռ մ'էր, որ կը չնէինք, ինչպէս երեստարգ հասակիս մէջ խոր ծերութիւն մ'էր որ կըղզայի, սակայն իմ սիրտս կայրէր անդադար, կառքին մէջ միտակ էի, առաջին իշկանէն մեղ պիտի միանար արկին մը: Խորդ ու բոլոր ճամբաներէն անցնելով ժամը 40ին առնները Մանճըլլէ հասնեմք, որ հայաբնակ գիւղ մ'է, երկու հարկի չափ տան ունի, հոնձրի կալի տանն էր. ամեն մարդ զբաղեալ է: Մանճըլլէն Սըփա 43 ժամ լինելով պէտք է երկու օրէն երթալ, սակայն կիւրակի օրուն պատճառաւ սրտէնցինք որ մէկ օրէն Սըփա հասնենք. հետեւապէս գիշերի ժամը 8ին տանները ճանապ երանք մեր հետ ունենալով երկու ընկեր ալ: Վերջապէս միտակ ըլլալը աղէկ բան չէ, որ սը ալ ըլլայ ընկերը կարտ է, մարդը մարդով է մարդ: Չմոռնամ ըսելու սակայն թէ երբ արեւը կը ծագէր լեռանց կառապաններէ, մեր կառքը յանկարծ գիւղի մ'աւելի չըլլալու բարեկարգ արար ամէնքս ալ անվրէնաւ արտապայտ, միայն իմ քիթս քիթուեցաւ, և կառքին ծածկովը կտրեցաւ, և այս՝ չըրանաւ իւրապէս կառապանին, սրտէնք քանի մը մէջիս վրաս եղաւ իրեն: Կառքը դարձուցինք քանի մը գիւղացւոյ օդնութեանք:

Սակայն եկու տես որ մեր կառապանը կրկին քնանալ կըսկէր, պէտք էր միշտ սկսնել ի վար պօսալ: «մի քնանար, կառքը միտքը բեր» ժամը 3ին աղբիւրի շուրջը նախաճաշ ընելէ ետքը կրկին շարժանակեցինք մեր ճանքան: Ժամը 44 ին առններէն էր երբ հեռուն մշտնի մը մէջն և լեցաւ Սըփա, որ շորս տարի ուսում առած եմ, այլանցի վրէժը հին յիշատակներով յաղուած: Այն դեռը նորէն տեսնեմք, և վերջապէս ժամը 42ին հասնեմք, կիւրակին հոն բարեկամաց հետ տեսակցելով անցուցինք, իրիկունը խոսեցայ կիւրակներու դպրոցի աշակերտաց, յիշելով անոնց Այնթապու կիւրակներու դպրոցի նախնանքի վիճակը: Ուրիշ առթիւն պիտի գրեմ այս նիւթին վերայ: Երկուշաբթին ալ Սըփա մնայի, և յաջորդ օրը ճամբայ ելանք: Եեկի խան իմանք այն իրիկուն, և միւս օրը հասնեմք մեր պաշտօնատեղին: Ուրիշ առթիւն Թողանս ալ պիտի ծանօթացնեմ ձեզ: Հ. Ս. Նանթաւոր

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Հիւանդանոցի Հոգաբարձութեան պատասխատն անդամը երեքշաբթի Հիւանդանոց գոյնի արտաքոյ կարգի նիստ ըրին: Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը գընայ նախագահեց, և Ս. Յակոբայ որանոցն ալ այցելեց: Սոյն նըստին մէջ կարդալով թուրքերու եղան հիւանդարանի ու որբանոցի պատասխատն անդամութեան համար:

Երկուշաբթի, Բերա, ողջաւին հանրամեծութեան սեղանաւորներէն Թաշեան Վահմ. Սարգիս էֆէնտի ընակարանին մէջ Պըսակի խորհուրդ կատարուեցաւ, չքեղ հանդիպել, ինքերկայութեան պատասխատ անձանց: Օրիւրդ Հայկոհի Մատթէոսեան պատկուեցաւ. սեղանաւոր Տաղանեան Միտակ էֆէնտի հետ: Օրիւրդ Ս. Փրկիչ որբանոցի պատասխատն անդամներէն էր: Թաշեան էֆէնտի իւր տան մէջ առած խնամած, Բերայի Արհեստանոցին մէջ զարգացուցած, և արդ հարուստ օժիտով ամառնացուցած է: Բիշմալով ըսելով թաշեան էֆէնտի այս առաքինական գործը, և սրտեցինք հարտարակել հաշակել յօրինակ այլոց: Կեցցէ՛ թաշեան Սարգիս էֆէնտի: Ուր են աններ, որ կը նախատէին Թաշեան էֆէնտին, և անխոցաւ բար կը պատասխատն անու հոգաբարձութեան ընթացքը, զոր միտակ վարեց երկուշաբթի գըրժեղակ առաջ մէջ, յորս ամեն

ներքին թողած փախած էին հիւանդանոցն: Այս, Թաշեան էֆէնտի միայնակ հոգաց խեղճեց Հիւանդանոցն, և նշանաւոր հանդիպաւ առաքինական գործերով ալ, որոց մին է երկուշաբթի առաք հարսանեկան չքեղ հանդէսն:

— Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն, անցեալ կիւրակէ առաւօտ Պալաթ Ս. Հրեշտակաւոր եկեղեցւոյ մէջ հանդիսաւոր Պատարագ մատուց: Յերկը Թաղական Խորհրդը դարանին մէջ սեղան տրուեցաւ ի պատիւ: Նորին Ամենապատուութեան: Երկուշաբթի Բերա Նորաւորանեան Վահմ. Գորբիէլ էֆէնտի այցելեց ի շնորհաւորութիւն տարեդարձի անուանին:

Բերայի Թաղական Խորհուրդը ընտրուեցաւ ժողովրդական քուէարկութեամբ: Ընտրուել են Նուրեան Յովհաննէս, Կիւրակեան Միհրան, Սէլիմիէճեան Գրիգոր, Սարգիսեան Յարութիւն, Լուսեան Վահմ, Սիւմեան Խոջիւր, Էրմէքճեան Թաղեոս, Խորբեան Գրիգոր, Հրանտ Ասատուր, Թողանեան Տիգրան, Թորոսեան Յովհաննէս էֆէնտիներն:

— Պատրիարքարանէ՛ առաւ Նորդական ընտրութեաց ցանկ ու հրահանգ կը գրկուի Ամառիս:

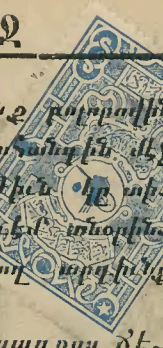
— Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը, բաւրովին եկեղեցականք ու աշխարհականք և Պատրիարքարանի պաշտօնայք՝ պատրիարքական փոխանորդ Գեորգ. Տ. Գորբիէլ Սըբաղանի այցելեցին ի շնորհաւորութիւն տարեդարձի անուանին:

Բրովիտեան (Ամերիկա) Հայոց հոգեւոր հովիւ Տ. Վաղինակ վարդապետ՝ 40 անդիտական սակ հանդանակեր և Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր գրկել է Պիթիսի սրբանոցին համար:

— Խաղիւղի Գործանան որբանոցի համար խնամակալութիւն մը կազմուեցաւ՝ ընդ առնալու տնութեան Վահմ. Սահիան փաշայի Սարանեան: Անգամը են Տիկնայք՝ Աննա Էստեան, Էլիզա Տ. Յարութիւնեան և Սֆիլի Նաղըճեան:

— Անցեալ տրով Կրօնական ու Գաղաքական ժողովոյ անդամք, Պատրիարքարանի գիւնացալեք՝ Խաղաղութեան Կարապետ և Թէլեան Բարթոլէմէֆէնտիք և այլք շնորհաւորեցին Ամեն. Տ. Մաղաթիւ Ս. Պատրիարք Հօր պատրիարքական ընտրութեան երրորդ տարեդարձն, և գաւառներէ ալ շնորհաւորական հեռագիրք ու տղերք կը հասնին:

— Պատրիարքական փոխանորդ Գեորգ. Տ. Գորբիէլ Սըբաղան՝ անցեալ կիւրակէ հանդիսաւոր Պատարագ մատուց:

բազմաթիվ Մամուլի Ս. Գեորգի
կենդանի մէջ:

— Հիւանդանոցի հոգաբար-
ձութեան ատենապետ Պատրիկ Է-
ֆենտի Կիւլպէնկեան՝ անցեալ
շաբաթ օր հիւանդանոց երթալով
ճաշ տուաւ պատարարեց, իւր
վարձանեալ հօր՝ Սերովբէ Էֆեն-
տիի անուան տարեգարձին առ-
թիւն:

— Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայ-
րեն, անցեալ կիրակէ Պալատ-
կէնդեցեայ մէջ Ս. Պատարար-
մատանէն ետքը, Տ. Վահրէն և
Տ. Յուսէի վարդապետաց հետ այ-
ցելեց Յունաց Ս. Պատրիարքին, և
շատ սիրալիր ընդունելութիւն ե-
ղաւ:

— Արմաշի գաղթականքի փոխ-
վանահայր Գեր. Գուրգան՝ որոյ
յատուկեան եպիսկոպոսութեան
բարձրացած ըլլալը գրած եմք,
— Ըստ փառաբանաց Ս. Հայրա-
պետին՝ ժամանակ մը պիտի մնայ
Էջմիածին և ետագոյն ուսումնասի-
րութեան համար:

— Կրօնական ժողովը տեմե-
լով Մշտ առաջնորդական տեղա-
պահ Գեր. Տ. Վարդան վարդա-
պետի գէմ ու թեր զրկուած
թողելով, — Կարեւորութեան
արժանի համարել է թեր թող-
թեան, և որչափ է որ Ամեն. Ս.
Պատրիարք Հայրն քաջալերու-
թեան գիր գրէ Նորին Գերա-
պատմութեան, գոհութիւն յայտ-
նելով իւր բարեք պաշտօնավա-
րութեան համար:

— Դայեթի Ս. Գեորգի Գեր. Տ.
Տրդատ վարդապետ՝ Պատրի-
արքայանի առաջնորդ էր վար-
դապետ ձեռնադրել Հաղարեան
Յակոբ սարկաւազն: Կրօնական
ժողովն որոշեց է որ Տ. Տրդատ
վարդապետ եպիսկոպոսանալէն
ետք ինքը կատարէ այդ ձեռ-
նադրութիւնը:

— Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայ-
րէ կենդանաւ Գառը գիւղի ե-
կեղեցեայ տաղերէց կարգեց
Արժ. Տ. Կարապետ Գահանայն, և
Բուսուդի Արժ. Տ. Կարապետ
քահանայն՝ տաղութեան արու-
ղոս շնորհէ:

— Արմաշի գաղթականքի սրբ-
աղայց յոսանկար պատկերներն
ու շարադրութիւնները զրկուած
էին Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր:
Նորին Ամենապատուութիւնը հա-
ճեցաւ գոհութեան գիր գրել:

— Երեսօրհանայ Պատրիարք
Ամեն. Տ. Յարութիւն Ս. Հայրն
հաճեալ ինքն է օգտաւորութեան
համար:

— Օգոստ. Սուլթանն հրամա-
յեց սպարապետութեան Դրան օ-
տար թղթակցութեան և թարգ-
մանութեան գիւանի վերապետ
Վահմ. Մարիկանեան Միքայէլ Է-
ֆենտիին ընդունիլ Գաղղիոյ կա-
ռավարութեան ընծայեալ Լէժի-
օն տ'Օնէօր պատմանշանն, և ի
հարկին գործածել զայն:

— Այդպիսի վարժարանաց
ուսուցիչք՝ ի Պատրիարքարան
հեռագրելով իրենց բազմակարօտ
վիճակը, թախանձանք կը խնդ-
րեն՝ այլ ևս չչաղաղեցունել ի-
րենց ուսուցչական վարձուց վճա-
րումն:

Դարձեալ հրապարակու կը
գտնուարձիք լրագրոյ ա՛յն բա-
ժանորդաց գէմ, որ՝ մեր բա-

ղում աղդարարութեանց ու յայ-
տարարութեանց հակառակ՝ տա-
կաւն չեն վճարել իրենց բաժա-
նորդութեան պարտքը: Ձեռք գի-
տեր թէ՛ տակաւին ի՞նչ բառեր
և ի՞նչ ոճեր գործածեմք հասկը-
ցունելու համար թէ՛ մեր ամէն
ծախքերը կանխիկ կը վճարուին
անպատճառ, թէ՛ լրագրիս բա-
ժանորդագիրը անպատճառ կան-
խիկ վճարել անհրաժեշտ պէտք է,
և թէ՛ այս պայմանը չընդունող-
ները պարտին թողու մեր լրագրի-
րը, վճարելով իրենց պարտքը...:
Վերջապէս պիտի հարկադրուիք՝
այս կարգի բաժանորդաց անուն-
ներն հրատարակել...: Կը խնդ-
րենք որ տեղի չտրուի այսպիսի
անհաճոյ հրատարակութեանց...:

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Որոշուած է ամբողջութեամբ
կառուցանել Արշիպիսկոպոսի նա-
հանգի կղզեաց մէջ: Լիւթ փաշա-
յի մը նախագահութեամբ յանձ-
նաժողով մը կազմուած է ի մօտ
երթալ ամբողջութեան տեղերը
ոահանելու համար, և թնդաւտ-
թեանի մէջ մեծ թնդանքներ
կը պատրաստուին շինութիւնք ամ-
բողջութեան համար:

— Երբորդ ու չորրորդ բանա-
կաց հրամանատարաց առաջար-
կութեամբ, Մանաթըրի ու եր-
դնկայի թնդանքաձիգ զօրաց
համար ինչ ինչ կարգադրութիւն-
ներ եղեր, և լեւոյսին ու գաշ-
տային թնդանքներուն մէկ մա-
սըն փոխուել են: Երդնկայի հրա-
մանատարն՝ Համիտէ գոնդե-
րուն վերաբերեալ նոր կարգա-
դրութեանց համար ալ տեղեկա-
ղել մը զրկել է սպարապետու-
թեան Գուրգ:

— Երբորդ ամբողջութեան փառա-
բան Մանուր պէյ՝ Պէյրութի նա-
հանգները պիտի երթան անվճար
մնացած տարբերը հաւաքելու
պաշտօնով:

— Պարզեցիւր տեղեկութիւն
տրուած է թէ՛ վերջին հրդեհը
60000 լիւրայի քիւս պատճառած է,
այրած չէնքերուն և ո՛չ մին ա-
պաշտօնագրեալ չէ եղեր, և երկու
հոգի բոցերուն մէջ մնացեր մե-
ռեր են:

— Ի Պէյրութ գրամատարը ու-
մանք ընկերացիք են՝ Թուրքիոյ
հանքերն շահագործելու տրուած
թիւն ստանալու համար, և շահա-
գործիկ հանքաց ցուցակը զրկուել
է Պէյրութի օսմանեան գեւապոսին:

— Ռուսիոյ կայսրը՝ 4 գեղեցիկ
նժուղ ընծայել է Օգոստ. Սուլթա-
նին:

— Կիրակէ նախարարաց ժողո-
վը նիստն սովորականէն աւելի եր-
կար տեւած, և անպաշտօն նախա-
րարաց ու խորհրատարեան պաշտօ-
նէից անմեք ալ ներկայ գտնուած
են:

— Բ. Դրեն Սերպիոյ գեւադա-
նատունը զրկուած ծանուցողով մը
ըսուած է թէ՛ յառաջագոյն ծա-
նուցեալ գանդամները քննուած
ստուգուած է որ շատ չափազանցեալ
են Գոսովս նահանգի համար ըս-
ուածներն, և ամենայն կարևորու-
թեան զորի են:

— Սերվէթ Թուրք լրագրին կը
հրատարակէ թէ՛ Եֆենտի վիճակին
վրայ մայրաքաղաքէն Թան լրագրին

տրուած տեղեկութիւնք խորհրդին
անհիմն են, յիշեալ նահանգին մէջ
կատարեալ անդորրութիւն չի տի-
րէ, և երաշտութեան գէմ անօրին-
ուած միջոցներն յաջող արդիւնք
ունեցած են:

— Նախկին մեծ եպարքոս ձե-
վատ փաշա Շամի մէջ հաստատ-
ուած է, բանակին ընդհանուր հը-
րամանատարութեան պաշտօնով:

— Գերմանիոյ կայսրն Օգոստ.
Սուլթանին ընծայել է ծանրագին
ափսէ մը, որոյ մէջ տեղը կայ կայ-
սեր համապատասխան պատկերն, և
պատկերին վրայ կայսեր ու
կայսրուհին ի թուրքիա գտնու-
ուած օրերուն վերաբերեալ յիշ-
շատակութիւնք: Ասկէջ զատ՝ եր-
կու պատկեր, զորն կայսրն Շամի
մէջ զօն է, և կը ներկայացու-
նեն զանազան կերպարանք օս-
մանեան զինուորներն:

— Ի Հոմա քիւստակար մարդաց
համար գոմարելի միջնագոյն
ժողովին՝ ի զինաց օսմանեան կա-
ռավարութեան՝ պիտի անդա-
մակցին արտաքին զորոնց պաշ-
տօնատան քարտուղար Նուրի և
Բ. Դրան իրաւագէտ խորհրդա-
կաններէն Հազգը պէյերն:

— Երբորդ մէջ ամբողջութեան
հիւպատոսութիւն պիտի հաւա-
տաւոր, հաւանութեամբ Բ. Դրան:

— Մարզուանս չուկային մէջ
չորեքշաբթի գիշեր 200ի չափ
խանութ այրեր, հրդեհին առաջին
առնորդ համար 400 խանութ վը-
րուցիւր են, և 10000 լիւրայի չափ
քիւս եղեր է:

— Գերմանիոյ կայսրն ու կայս-
րուհին երբ Բատու կղզեայն առ-
ջե հասեր են՝ նահանգին կուսա-
կալ Ապէտին փաշա չուկանաւ գա-
ցեր, Օգոստ. Սուլթանին կողմանէ
բարեւել, և ըստ հրամանի Նորին
Վեհապետութեան՝ ամենաշնորհ
ձուկեր, վեց ծագիւնաւ, սըն-
առի մը չափ, կողով մը սպունդ,
հինաւորաց պնակ, և այլն, մատու-
ցել է:

— Մայրաքաղաքիս ուսումնական
գեւադան անցեալ շաբաթ օր ա-
ւարարական գեւադանին, և իւր-
րակէ գաղղիական գեւադանին այ-
ցելեց:

— Մշտ գաւառին մէջ առաւ-
տակոյ երեք հոգի՝ Չըբանը ցե-
ղէն՝ ի հնազանդութիւն դարձել
ու ներման արժանացել են:

— Գաղթականի կուսակալու-
թեան ներքին գործոց նախա-
րարութեան հեռագրուած է, թէ
անցեալ հինգշաբթի գիշեր ժամը
6ին Պարթիւնի չուկային մէջ խա-
ջայիճի մը խանութէ հրդեհ հպա-
տահելով՝ չէնքերուն փայտեայ
լրջայն և հովին ստանկութեան
պատճառաւ վեց թիւ վրայ տա-
րածուեցաւ, մինչև ժամը 12 տեւեց,
և 3 միկիթ՝ 4 վարժարան՝ 4 վա-
ճառական ամբարանոց՝ 6 պան-
դիկ՝ 12 փուռ՝ 30 սրճարան ու
ընթերցարան, 330 խանութ ու
վաճառատուն և մէկ գինեւորն
այրեցան, լայց վաճառքներուն
մեծ մասն աղատեցան, և մարդոյ
ու անտանց կորուստ չկայ:

— Որոշուել է՝ Իզմիրի Այի Է-
ֆենտի անուն փողոցը մէկ մէկ
սենեակով անակներ շինել՝ Կրե-
տէ հետեւեալներն իզմիր գաղթող
անք ու չքաւոր կանանց բնա-
կութեան համար:

— Մանիթէօր լրագրը կը գրէ
թէ՛ Կրետէի մէջ, առանց կրօնի
խորութեան, կարօտեաց կը բաշ-
տար Ռուսիոյ կայսրն զրկուած ա-
րքին, և կայսրուհին նախած
200 հազար ֆրանքն:

— Իզմիրի մէջ անցեալ շաբաթ
օր ինքզինքն սպաննել է ընտան-
եաց տէր Հայ մի, 33-40 տարեկան,
փառաբան Պապի:

— Պաշտանշան, Ասիան, և Պաշ-
տան: — Սղերքի կառավարութիւնը՝
Բրէյկեայի նախորդ կառավարիչ Էմին
պէյի: — Չորրորդ աստիճանի Օսմանիյէ՝
Իսթանբուլի օսմանեան հիւպատոս Նէճիպ
պէյի: — Արեւմտեայ չըպարմ՝ ի Բերա
կոյակար Երասիմոս Արօստօլիտէսի: —
Նախորդի նահանգի կուսակալ օգ-
նական կարգեցաւ՝ Մշտ կառավարիչ
օգնական Յովհաննէս Էֆենտի: — Այ-
տընի նահանգի տոմարակալ Բաղդա
պէյ և Գոսովայի ու Մանաթըրի եւ-
մրտական քննիչ Սաֆաթալին պէյ՝
մէկզմկու պաշտօն փոխանակեցին: —
Նապոլի կառավարչութիւնն՝ Հիւսէյն-
տայի նախորդ կառավարիչ Բիւշտի
փաշայի: — Մանաթըրի նահանգի Գէս-
րիյէ գաւառակի զայմագաւորութիւնը՝
Գոսովայի թղթակցութեան գիւանի
Նախորդ սրբազրիչ Իսմայիլ Բէճալ
պէյի: — Սանիյէի Միւթեմայիզ աստի-
ճան՝ Հէրէքէի գործարանին համարա-
կալ Կարապետ Էֆենտի: — Սալիսի
աստիճան Մարաշի զինուորական պի-
տոյից վաճառական Սըրապեան Աւետիս
(Հայ հոռմական) Էֆենտի: — Երկրորդ
աստիճանի Օսմանիյէ՝ Մանաթըրի
կուսակալ օգնական Սիւթֆանաքի
պէյի: — Երրորդ աստիճանի Մէճիպիյէ՝
Տրապիզոնի երեւելիներն Մըրտիկ
Միւրտիլ Էֆենտի: — Չորրորդ աստի-
ճանի Օսմանիյէ՝ Հէրէքէի գործարանի
պետ-գծագրիչ Թովմաս, և Մարաշի
զինուորական պիտոյից վաճառական
Սըրապեան Աւետիս և նորա եղբայր
Յակոբ Էֆենտիներն: — Երրորդ աս-
տիճանի Օսմանիյէ՝ Փարիսի Տէպա ը-
րագրի թղթակցներն Պ. Բիւշտիլի:
— Երրորդ աստիճանի Մէճիպիյէ՝ Կօ-
լուս լրագրի վաշտութեան պաշտօնէյ
Պ. Յովսի և զինուոր խորհրդներն
Պ. Յովսի և զինուոր խորհրդայն ան-
գամ կարգեցաւ՝ Էրիկէի նախկին կա-
ռավարիչ Ապուլուանի փաշա: — Մէլա-
նիկի նահանգի Բաղդա գաւառակի
զայմագաւորութիւն՝ Սըլիպի նախորդ
զայմագաւոր Աբդու Էֆենտի: — Երկրորդ
աստիճանի Մէճիպիյէ՝ Իշիկի կառավա-
րիչ Մէճիպի Ռայիս փաշայի: — Աքեա-
յի կառավարչութիւն՝ Ռեֆայի կառա-
վարի Մուհարրէմ Էֆենտի: — Ռե-
ֆայի կառավարչութիւն՝ Աքեայի կա-
ռավարիչ Հիւսէյնի Էֆենտի: — Սալի-
սի աստիճան՝ կայսերական պաշտօն
գծագրիչ Չօմատո Էֆենտի: — Սալիսի
աստիճանի Օսմանիյէ՝ Ռուսիոյ կայս-
րական պաշտօնական վերապետ Գ. Յը-
րէտիլի, և զանազան աստիճանի
Մէճիպիյէ ու Օսմանիյէ պատանշան-
ներ՝ սրապետական պաշտօնէից ունեց:
— Աստիճան աստիճանի Շէֆաքաթ՝ Վա-
չիկիլիյէի գաղղիական գեւադան Պ.
Ժիւլ Գանդօնի ամուսին տիկինը: —
Մալաթիոյ կառավարչութիւն՝ Բէրքիւ-
րի նախորդ կառավարիչ ձեմիլ փաշա-
յի: — Սըլեմանի նահանգի Լատիկ գաւա-
ռակի զայմագաւորութիւն՝ Բիւրիւկ
գաւառակի զայմագաւոր Իսթաֆիդ Պէ-
միմ Էֆենտի: — Բէրքիւրի զայմագա-
ւորութիւն՝ Լատիկի զայմագաւոր Բիւր-
էֆենտի:

— Գոսովայի կայսրն ու կայս-
րուհին՝ առաջիկայ ամսոյ 23ին
Պետրապոլի պիտի վերադառնան
Լիւթիայէ:

— Երեսուն աւստրիացիք վախ-
ճանեալ Պիզանայ իշխանի բնակա-
րանը գաղցր, ծագիւնաւոր գրե-
ր և ստեղծարարութիւն մ'ըրեր են:

— Հեղին լրագրիւք հրատա-
րակած են թէ՛ Ռուսաստանի թա-
գաւորին երկրորդ որդին՝ Ժօրժ
Իշխան մետերս պիտի ամուսնանայ
Ռուսիոյ կայսերական տղապետ
մէն մեծ գըստհոյ մը հետ:

— Յունաստանի երկրորդ ար-
քայորդին Երկրիոս երբ Գորէն
հակէ Պիզան հասեր է, շատ փայ-
լուն ընդունելութիւն եղեր է:
Դրօշակաւոր պատուիրակութիւնք
ընդ առաջ ելեր են, և ժողովուր-
դին մեծարանայ եւանդուն
ցայցեր ըրեր է:

— Գերմանիոյ Լայպցիկ քաղա-
քի վճռակից զատարար վեցամ-
եայ տաժանակիր բանտարկու-
թեան դատաւարներ է Փարիզու-
յի Տօղօզ անուն պարտիզանը,
իւրեւ զինուորական լրտես:

— Սպանիոյ արքայական դա-
հուն հետամուտ Տօն Գարսոս Լոն-
տանէ փոխառութիւն մ'ըրեր է,
և ուղած գոմարին քանի մը պա-
տիկն ստորագրուել է: Կը կար-
ծուի թէ՛ այս գրամը պիտի գոր-
ծածուի՝ Սպանիոյ մէջ ներքին
պատերազմ մը բռնալու համար,
և Անդլուս կը փախաւոր այսպիսի
պատերազմի մը, ճիւղալիթարի
մէջ աւելի տարածուելու գիտ-
մամբ: Սպանիոյ մէջ ի պաշտօնէ
հերքուած են այս լուրերն:

— Գերմանիոյ մէջ ուսմանքն
օր յօրէ կընդհանրանայ ժողովուր-
դեան մէջ: Այժմ շա՛տ քիչ է
կարդալ ու գրել չգիտացողներուն
թիւն: Այս տարի զինուորական
ծառայողութեան մանուկներն կը հա-
ւատան զայս: 154833ին 154398ը
ո՛չ միայն իրենց մայրենի լեզուին
քաջահմուտ են, այլ և գիտու-
թեանց, հետեւեալ միայն 170
հոգի չեն գիտեր կարդալ գրել:
Կը մտաւորել թէ՛ քանի մը տա-
րի ետք այս երկրին մէջ կարդալ
գրել չգիտացող ո՛չ ոք պիտի գտ-
նուի:

— Զիւլիքի հանրապետու-
թիւնն որչափ է՝ բռնի կարգաւ
ու գրել սովորեցունել՝ բերդար-
դելութեան գաղապարտաւորներն
ո՛րանք որ չգիտեն:

— Եւրոպական հրապարակայ
վրայ բարձրացած են բանակին
դիւներն:

— Կովկասէ 280 յոյն ընտանիք՝
Յունաստան գաղթելու կը պատ-
րաստուին:

== Անդրդիւյ քաղաքային զօրաց մէկ մասն ինչէն կոչուեցաւ՝ թաւա-
գուհւոյն հրամանագրով, օտար
երկրի մէջ ծառայելու համար:

== Անդրդիւյ երեսփոխանական
ժողովոյ նախագահ Լորա Լեյթըմ
մեռաւ:

== Աշխարհի մէջ ամենէն ա-
ւելի պատանշան ունեցողն է
Գերմանիոյ կայսեր պալատական
ներէն կամ Օկլիսթ: 68 տարուա-
նշան ունի: Պիղմարդ իշխանն ու
մարալարա Մալթըն եթէ ոչ ըլ-
լային՝ երկրորդ պիտի ըլլային
յայտ մասին Առաջինն՝ 34, և
երկրորդն 44 պատուանշան ունէր:

== Չվիցերլի զանազան կողմի-
ւրն յաճախ երկրաշարժ կը պա-
տահայտուի:

== Անդրդիւյ նախորդ նախա-
բարենքէն ըրտ չէրէլ՝ ինծոյքի
մը մէջ Անդրդիւյ ու Ամերիկայի
բարեկամութեան վրայ խօսելով
ըսէր է. — «Կարելի չէ» որ այս
երկու կառավարութեանց միտն
վրայ երբորդ մը յարձակի, պէտք
է որ պատաստ դառնանք ընդ-
հանուր պաշտպանութեան համար:

== Ռուսիոյ կայսրը 23000
լուսիկ վրէկեր է Ալեքսանդրիոյ
յունաց Պատրիարք Մ. Սօֆրոնի-
սի, մօտերս 100 տարեքն լրացու-
նելուն առթիւ:

== Ի Փարիզ Շամբո ճաշարա-
նին մէջ քարիւղի ահագին պաշ-
թում մը պատահելով՝ 6 հոգի
վիրաւորուեցին, և պայթման
ուժգնութենէն՝ յարակից ապա-
ւարին լրացրաւ ճաշաւ կինը վիրա-
ւորուելով մեռեր է քանի մը
վայրկեան ետքը:

== Թուրքիոյ մէջ ուժգին փո-
թորիկ մը պատահելով՝ ձկնորսի
նաւակներ ընկղմեց, քանի մը
մարդիկ խեղդուեց, շատեր վիրա-
ւորուեց և հեռագրական գերան-
ներ տապաւեր են:

== Պետրպուրիկ Բէթէրհօֆ
փողոցի մէջ փայտաշէն տունէ մը
հրդեհ պատահելով՝ տանը մէջ
գտնուողներէն 4 աղայք, և այլ
վեց հոգի՝ այդ ու կին, բոցերուն
զոհ եղան են:

== ՅԱլքըքսանդրիա օսմանեան
գրամատան գանձապետ Պ. Վէ-
թէր ինքզինքն սպաննեց է՝ ան-
հատարմութիւնը յերեան ելնե-
լուն պատճառաւ: 13 տարեկան
հասակին մէջ մանկով այդ գրա-
մատունը, հետզհետէ յառաջացած
էր:

== Գերմանիոյ մէջ զինուորա-
կան մարզանայ տան զինուոր մը
սպաննող հարկւրապետ կամ ըլ-
թօլցերկ՝ 3 տարե և 4 տարե
բանտարկութեան ու ատրիճանա-
ղովութեան դատաւարուեցաւ:

== Հունգարիոյ նախին հայրե-
նաւոր հռչակաւոր Լուի Գոտթի
ընկեր ժան Ասթայօլ՝ 80 տարե-
կան, հարստութիւնը կորստանե-
լուն վրայ յուսահատուելով՝ նախ
կինը և ապա ինքզինքը սպաննեց է:

== Ժրնէփի աշխարհածանութ-
ոճրողորդ Լիւքսէնի որոյ մըշ-
արնէնտար բանտարկութեան
դատաւարութիւնը ծանուցինք, վե-
րաքննութիւն պահանջեց է:

== Հանրածանութ մեծահա-
լուստ Պ. Սինկրոս կը նուիրէ Գա-
րստաղի քաղաքային 25 թիւէի
մէջ կառուցանելի մայր եկեղեց-
ւոյ պատկերներն: 300 հազար
ֆրանք նուիրած կըլլայ:

== Անդրդիւյ զինուորական նախա-
բարը ատենակցութեան մը մէջ
ըսէր է, թէ չինական ինդոչոյն
արդի տար վիճակին մէջ ոչ
միայն Անդրդիւյ այլ և ուրիշ ամէն
տէրութիւն չեն կրնար հաւանիլ
Ռուսիոյ կայսեր զինուորական
առաջարկութեան:

== Չինաստանի մայր կայսրու-
հին լայնարձակ կը յայտարարէ
թէ՝ ինքը բարենորոգմանց կու-
սակից չէ:

== Եգիպտոսի քաղաքային
Գահիրէի իրաւագիտական վար-
ժարանին մէջ՝ դասախօսութիւնք
անդրդիւյն լեզուաւ ալ պիտի ըլ-
լան այսուհետէ:

== Ճաբոնի մէջ ընդհանուր
ազգայնորէնք կըլլան, և նաւա-
տորմիկը կըսպառազինի:

== Յունաստանի նախարարա-
պետն անցեալ կիրակէ, դեռ
պանաց առ ինքն այցելութենէն
անմիջապէս ետքը թաղաւորին
գացեր երկար տեսակցեց, ան-
տի դեսպանաց այցելելով երկա-
րօքն խորհրդակցեց, և հետեւեալ
օրը արաւաքին գործող պաշտօնա-
տան մէջ օսմանեան դեսպանին
հետ տեսակցեց է:

== Փարիզի երեսփոխանական
ժողովն օրոշեց է ընդհանուր նե-
րում շնորհէլ լրագրական, ընկե-
րային և այլ այսպիսի յանցանք
դատաւարութեց:

== Փարիզի Ակադէմիոն անց-
եալ ուրախ տարեկան արտասո-
վոր նիստն ըրաւ հանգիստ, և
գրական օգտուէտ երկասիրու-
թեանց ու առաքնական գործոց
համար կտակելով գումարէն 77900
ֆրանք՝ առաքնին ու անձնուէր
անձանց, և 88000 ֆրանք մըցաւ
նախ տուաւ գրագիտական ընտիր
հեղինակաց: Ակադէմիականաց
պէրճ ու յանկուցիչ ներքողնե-
լով առաջին մըցանակը արուեցաւ
Հ. Ժօզէֆ անուն քահանայի մը:
1870ի պատերազմին ժամանակ,
այս քահանայն բանակին մէջ իր-
ըն երէց գտնուեց, Սթրազպուրկի
մէջ պաշարուեց, պատնէշներուն
վրայ ցերեկ ու գիշեր ժամանակ
անցուցեց, Բրուսիացիներէ ձեր-
բակաւորեց, զինքն արձակել ու-
ղեր են, չէ ընդունիլ արձակուիլ,
գերիներուն քով մնացեր, ժան-
տասնեղէ հիւանդացեալները
խնամքը միմիջարեց, և ինչպատ
զրկուած 300 հազար ֆրանքն
բաշխեց է կարօտեղաց: Կայսրուհի-
ն ինքզինքն յաշտեց է
հիւանդ գերեաց վերադարձին
հրաման տառաւ: Սա՛ Գաղղիա
վերադառնալէն ետքը, առաքի-
նական օրիշ գործեր ու անձնե-
րութիւններ ալ ըրեր, և վեր-
ջագէտ յաշտեց է որբանոց մը
հաստատել, զոր ցարդ կը պահէ
ամենայն հոգածութեամբ, և 130է
տակի որբեր կը պատաշարուին
կը խնամուին անոք: Ահա տակի
քահանայ մը... Այսպէս ներքող-
ներու ու մըցանակի արժանացած
է տիկին Մառիէթ Ֆալու, որ 20
տարե իրըն աղաքին ծառայելէ
ետքը յաշտեց է ծերաց պատրա-
շարան մը հիմնէ: Ահա տիկին
մը...

== Ճաբոնի մէջ ընդհանուր
ազգայնորէնք կըլլան, և նաւա-
տորմիկը կըսպառազինի:

== Ճաբոնի մէջ ընդհանուր
ազգայնորէնք կըլլան, և նաւա-
տորմիկը կըսպառազինի:

== Անդրդիւյ զինուորական նախա-
բարը ատենակցութեան մը մէջ
ըսէր է, թէ չինական ինդոչոյն
արդի տար վիճակին մէջ ոչ
միայն Անդրդիւյ այլ և ուրիշ ամէն
տէրութիւն չեն կրնար հաւանիլ
Ռուսիոյ կայսեր զինուորական
առաջարկութեան:

== Չինաստանի մայր կայսրու-
հին լայնարձակ կը յայտարարէ
թէ՝ ինքը բարենորոգմանց կու-
սակից չէ:

== Եգիպտոսի քաղաքային
Գահիրէի իրաւագիտական վար-
ժարանին մէջ՝ դասախօսութիւնք
անդրդիւյն լեզուաւ ալ պիտի ըլ-
լան այսուհետէ:

== Ճաբոնի մէջ ընդհանուր
ազգայնորէնք կըլլան, և նաւա-
տորմիկը կըսպառազինի:

== Յունաստանի նախարարա-
պետն անցեալ կիրակէ, դեռ
պանաց առ ինքն այցելութենէն
անմիջապէս ետքը թաղաւորին
գացեր երկար տեսակցեց, ան-
տի դեսպանաց այցելելով երկա-
րօքն խորհրդակցեց, և հետեւեալ
օրը արաւաքին գործող պաշտօնա-
տան մէջ օսմանեան դեսպանին
հետ տեսակցեց է:

== Փարիզի երեսփոխանական
ժողովն օրոշեց է ընդհանուր նե-
րում շնորհէլ լրագրական, ընկե-
րային և այլ այսպիսի յանցանք
դատաւարութեց:

== Փարիզի Ակադէմիոն անց-
եալ ուրախ տարեկան արտասո-
վոր նիստն ըրաւ հանգիստ, և
գրական օգտուէտ երկասիրու-
թեանց ու առաքնական գործոց
համար կտակելով գումարէն 77900
ֆրանք՝ առաքնին ու անձնուէր
անձանց, և 88000 ֆրանք մըցաւ
նախ տուաւ գրագիտական ընտիր
հեղինակաց: Ակադէմիականաց
պէրճ ու յանկուցիչ ներքողնե-
լով առաջին մըցանակը արուեցաւ
Հ. Ժօզէֆ անուն քահանայի մը:
1870ի պատերազմին ժամանակ,
այս քահանայն բանակին մէջ իր-
ըն երէց գտնուեց, Սթրազպուրկի
մէջ պաշարուեց, պատնէշներուն
վրայ ցերեկ ու գիշեր ժամանակ
անցուցեց, Բրուսիացիներէ ձեր-
բակաւորեց, զինքն արձակել ու-
ղեր են, չէ ընդունիլ արձակուիլ,
գերիներուն քով մնացեր, ժան-
տասնեղէ հիւանդացեալները
խնամքը միմիջարեց, և ինչպատ
զրկուած 300 հազար ֆրանքն
բաշխեց է կարօտեղաց: Կայսրուհի-
ն ինքզինքն յաշտեց է
հիւանդ գերեաց վերադարձին
հրաման տառաւ: Սա՛ Գաղղիա
վերադառնալէն ետքը, առաքի-
նական օրիշ գործեր ու անձնե-
րութիւններ ալ ըրեր, և վեր-
ջագէտ յաշտեց է որբանոց մը
հաստատել, զոր ցարդ կը պահէ
ամենայն հոգածութեամբ, և 130է
տակի որբեր կը պատաշարուին
կը խնամուին անոք: Ահա տակի
քահանայ մը... Այսպէս ներքող-
ներու ու մըցանակի արժանացած
է տիկին Մառիէթ Ֆալու, որ 20
տարե իրըն աղաքին ծառայելէ
ետքը յաշտեց է ծերաց պատրա-
շարան մը հիմնէ: Ահա տիկին
մը...

== Ճաբոնի մէջ ընդհանուր
ազգայնորէնք կըլլան, և նաւա-
տորմիկը կըսպառազինի:

== Ճաբոնի մէջ ընդհանուր
ազգայնորէնք կըլլան, և նաւա-
տորմիկը կըսպառազինի:

== Անդրդիւյ զինուորական նախա-
բարը ատենակցութեան մը մէջ
ըսէր է, թէ չինական ինդոչոյն
արդի տար վիճակին մէջ ոչ
միայն Անդրդիւյ այլ և ուրիշ ամէն
տէրութիւն չեն կրնար հաւանիլ
Ռուսիոյ կայսեր զինուորական
առաջարկութեան:

== Անդրդիւյ երեսփոխանական
ժողովոյ նախագահ Լորա Լեյթըմ
մեռաւ:

== Աշխարհի մէջ ամենէն ա-
ւելի պատանշան ունեցողն է
Գերմանիոյ կայսեր պալատական
ներէն կամ Օկլիսթ: 68 տարուա-
նշան ունի: Պիղմարդ իշխանն ու
մարալարա Մալթըն եթէ ոչ ըլ-
լային՝ երկրորդ պիտի ըլլային
յայտ մասին Առաջինն՝ 34, և
երկրորդն 44 պատուանշան ունէր:

== Չվիցերլի զանազան կողմի-
ւրն յաճախ երկրաշարժ կը պա-
տահայտուի:

== Անդրդիւյ նախորդ նախա-
բարենքէն ըրտ չէրէլ՝ ինծոյքի
մը մէջ Անդրդիւյ ու Ամերիկայի
բարեկամութեան վրայ խօսելով
ըսէր է. — «Կարելի չէ» որ այս
երկու կառավարութեանց միտն
վրայ երբորդ մը յարձակի, պէտք
է որ պատաստ դառնանք ընդ-
հանուր պաշտպանութեան համար:

== Ռուսիոյ կայսրը 23000
լուսիկ վրէկեր է Ալեքսանդրիոյ
յունաց Պատրիարք Մ. Սօֆրոնի-
սի, մօտերս 100 տարեքն լրացու-
նելուն առթիւ:

== Ի Փարիզ Շամբո ճաշարա-
նին մէջ քարիւղի ահագին պաշ-
թում մը պատահելով՝ 6 հոգի
վիրաւորուեցին, և պայթման
ուժգնութենէն՝ յարակից ապա-
ւարին լրացրաւ ճաշաւ կինը վիրա-
ւորուելով մեռեր է քանի մը
վայրկեան ետքը:

== Թուրքիոյ մէջ ուժգին փո-
թորիկ մը պատահելով՝ ձկնորսի
նաւակներ ընկղմեց, քանի մը
մարդիկ խեղդուեց, շատեր վիրա-
ւորուեց և հեռագրական գերան-
ներ տապաւեր են:

== Պետրպուրիկ Բէթէրհօֆ
փողոցի մէջ փայտաշէն տունէ մը
հրդեհ պատահելով՝ տանը մէջ
գտնուողներէն 4 աղայք, և այլ
վեց հոգի՝ այդ ու կին, բոցերուն
զոհ եղան են:

== ՅԱլքըքսանդրիա օսմանեան
գրամատան գանձապետ Պ. Վէ-
թէր ինքզինքն սպաննեց է՝ ան-
հատարմութիւնը յերեան ելնե-
լուն պատճառաւ: 13 տարեկան
հասակին մէջ մանկով այդ գրա-
մատունը, հետզհետէ յառաջացած
էր:

== Գերմանիոյ մէջ զինուորա-
կան մարզանայ տան զինուոր մը
սպաննող հարկւրապետ կամ ըլ-
թօլցերկ՝ 3 տարե և 4 տարե
բանտարկութեան ու ատրիճանա-
ղովութեան դատաւարուեցաւ:

== Հունգարիոյ նախին հայրե-
նաւոր հռչակաւոր Լուի Գոտթի
ընկեր ժան Ասթայօլ՝ 80 տարե-
կան, հարստութիւնը կորստանե-
լուն վրայ յուսահատուելով՝ նախ
կինը և ապա ինքզինքը սպաննեց է:

== Ժրնէփի աշխարհածանութ-
ոճրողորդ Լիւքսէնի որոյ մըշ-
արնէնտար բանտարկութեան
դատաւարութիւնը ծանուցինք, վե-
րաքննութիւն պահանջեց է:

== Հանրածանութ մեծահա-
լուստ Պ. Սինկրոս կը նուիրէ Գա-
րստաղի քաղաքային 25 թիւէի
մէջ կառուցանելի մայր եկեղեց-
ւոյ պատկերներն: 300 հազար
ֆրանք նուիրած կըլլայ:

== Անդրդիւյ զինուորական նախա-
բարը ատենակցութեան մը մէջ
ըսէր է, թէ չինական ինդոչոյն
արդի տար վիճակին մէջ ոչ
միայն Անդրդիւյ այլ և ուրիշ ամէն
տէրութիւն չեն կրնար հաւանիլ
Ռուսիոյ կայսեր զինուորական
առաջարկութեան:

== Անդրդիւյ երեսփոխանական
ժողովոյ նախագահ Լորա Լեյթըմ
մեռաւ:

== Աշխարհի մէջ ամենէն ա-
ւելի պատանշան ունեցողն է
Գերմանիոյ կայսեր պալատական
ներէն կամ Օկլիսթ: 68 տարուա-
նշան ունի: Պիղմարդ իշխանն ու
մարալարա Մալթըն եթէ ոչ ըլ-
լային՝ երկրորդ պիտի ըլլային
յայտ մասին Առաջինն՝ 34, և
երկրորդն 44 պատուանշան ունէր:

== Չվիցերլի զանազան կողմի-
ւրն յաճախ երկրաշարժ կը պա-
տահայտուի:

== Անդրդիւյ նախորդ նախա-
բարենքէն ըրտ չէրէլ՝ ինծոյքի
մը մէջ Անդրդիւյ ու Ամերիկայի
բարեկամութեան վրայ խօսելով
ըսէր է. — «Կարելի չէ» որ այս
երկու կառավարութեանց միտն
վրայ երբորդ մը յարձակի, պէտք
է որ պատաստ դառնանք ընդ-
հանուր պաշտպանութեան համար:

== Ռուսիոյ կայսրը 23000
լուսիկ վրէկեր է Ալեքսանդրիոյ
յունաց Պատրիարք Մ. Սօֆրոնի-
սի, մօտերս 100 տարեքն լրացու-
նելուն առթիւ:

== Ի Փարիզ Շամբո ճաշարա-
նին մէջ քարիւղի ահագին պաշ-
թում մը պատահելով՝ 6 հոգի
վիրաւորուեցին, և պայթման
ուժգնութենէն՝ յարակից ապա-
ւարին լրացրաւ ճաշաւ կինը վիրա-
ւորուելով մեռեր է քանի մը
վայրկեան ետքը:

== Թուրքիոյ մէջ ուժգին փո-
թորիկ մը պատահելով՝ ձկնորսի
նաւակներ ընկղմեց, քանի մը
մարդիկ խեղդուեց, շատեր վիրա-
ւորուեց և հեռագրական գերան-
ներ տապաւեր են:

== Պետրպուրիկ Բէթէրհօֆ
փողոցի մէջ փայտաշէն տունէ մը
հրդեհ պատահելով՝ տանը մէջ
գտնուողներէն 4 աղայք, և այլ
վեց հոգի՝ այդ ու կին, բոցերուն
զոհ եղան են:

== ՅԱլքըքսանդրիա օսմանեան
գրամատան գանձապետ Պ. Վէ-
թէր ինքզինքն սպաննեց է՝ ան-
հատարմութիւնը յերեան ելնե-
լուն պատճառաւ: 13 տարեկան
հասակին մէջ մանկով այդ գրա-
մատունը, հետզհետէ յառաջացած
էր:

== Գերմանիոյ մէջ զինուորա-
կան մարզանայ տան զինուոր մը
սպաննող հարկւրապետ կամ ըլ-
թօլցերկ՝ 3 տարե և 4 տարե
բանտարկութեան ու ատրիճանա-
ղովութեան դատաւարուեցաւ:

== Հունգարիոյ նախին հայրե-
նաւոր հռչակաւոր Լուի Գոտթի
ընկեր ժան Ասթայօլ՝ 80 տարե-
կան, հարստութիւնը կորստանե-
լուն վրայ յուսահատուելով՝ նախ
կինը և ապա ինքզինքը սպաննեց է:

== Ժրնէփի աշխարհածանութ-
ոճրողորդ Լիւքսէնի որոյ մըշ-
արնէնտար բանտարկութեան
դատաւարութիւնը ծանուցինք, վե-
րաքննութիւն պահանջեց է:

== Հանրածանութ մեծահա-
լուստ Պ. Սինկրոս կը նուիրէ Գա-
րստաղի քաղաքային 25 թիւէի
մէջ կառուցանելի մայր եկեղեց-
ւոյ պատկերներն: 300 հազար
ֆրանք նուիրած կըլլայ:

ՎԷՊ ՄԸ

ՊԵՌՍԱԻՆ ԶԻՆԻԼԸ

Երկաթուղոյ կայարանին ապա-
կեւոր դարէթին ներքեւ գտնուող շո-
գեկաւաց կարավանին պաշտօնէից մէ-
կը սա՛ խօսքն արտասանեց, ուրիշ
պաշտօնեայ մ'ալ դէպ ի կայարանին
սրահներն երթալով:

— Շողեկաւոր պիտի երթայ Օգոստ,
Տիգոս ու Փարիզ:

Փարսիին վրայ շարժիլ սկսաւ մեծ
բազմութիւն մը: Կատար զինքը բաց-
ուեցան, ուղեւորք վար իջնելով յա-
ռաջացան դէպ ի դրններն: Երբեք
ամենայն արագութեամբ հասնելով
ճակընթաց կառավարմը մը՝ սարսեց
զըզողեց կայարանը:

Պաշտօնէին ազգարարութեան վրայ
երրորդ կարգի սրահի մը նստարանէն
պառաւ մը ելաւ, դէմքը՝ զիծերով լի՝
այտերն խորացած, մէջքը՝ ծռած կու-
րած, զով կանգնած էր մանկամարդ
աղջիկ մը՝ գորշահեր՝ կողով ի ձեռնի-
նստը զով ալ՝ դարձեալ մանկամարդ՝
բայց խեղանդամ ու զլուսնար աղջիկ
մը, ցուպերու կռթնած: Պառաւ մըր-
մըտաց թիւին տակէն:

— Աղէ՛, Ծարօթ, ժամանակն հա-
սաւ. բաժնուի՛նք...:

Պառաւ արտասանեց այս խօսքը՝
դողալով, հատկեալ ձայնիւ եւ արտա-
մաղախով ոճով, Ըսաւ գորշահեր աղ-
ջիկն:

— Այ՛, մամիկա...
Այս աղջիկն՝ քսանամեայ գեղեցիկ

կենաց մէջ, մարմնային ամենազարգացած, պարզ, մաքուր հանդերձներու մէջ շատ գեղանի կը հանդիսանար: Պառաւն վերստին մրմռաց.

— Ո՛հ, Աստուած իմ, սիրտս ո՛րչափ կը ճնշուի այս բաժանման պատճառաւ...

Խնդճ՝ ապա, համբերութեան ու գիմարութեան ճգնացն հակառակ, լայն շունչ մը բարձրացոյց մինչեւ շրթնունքն: Վարկեան մը առաջ ուղեւորներով ի՛նչ սրահներ կը պարտաւէին. ուղեւորը դռնէն կ'երեւնէին: Պառաւն ու երկու մանկամարդ աղջիկներն ալ դայթ ի գայթի յառաջացան դէպ ի քարափն:

Տառն եւ հինգ օր առաջ, առաւօտ մը, թղթատարութեան ցրուիչը կուգար դէպ ի Բիւրիւն գիւղի ծայրը բլրակի մը վրայ գտնուած ցած տունները: Գաթէրին (պատաւին անունը) երկու որդ աղջկանց հետ առանձնացած, ամենէն լըռուած մոռցուած ըլլալով՝ պաշտօնէի մը այն կողմն երեւելը սակաւաբէյ էր: Պաշտօնէին Գաթէրինի հիւրին առջեւ կանգնելով՝ բարձր ձայնով ըսաւ.

— Օրիորդ Ծարլթ:

Գորշահեր գեղանի աղջիկն դրան սեմին վրայ երեւցաւ զտարթաւորէր: Պաշտօնէին յարեց.

— Օրիորդ, ձեր հասցեով նամակ մ'եկած է:

Պաշտօնէին մը երկնցոց Ծարլթի, եւ նա մեծաւ զարմանք առաւ եւ մատներուն մէջ դարձունել սկսաւ:

— Օրիորդ, ըսաւ պաշտօնէին, կարծեմ թէ բարի լուր մը կայ նամակին մէջ:

Օրիորդը կը ծիծաղէր: Տրուիչը բարեկեցութեամբ Յայնթամ, պառաւն՝ անոնց քիթը՝ հարցոյց:

— Ծարլթ, ինչու վար կ'ընեցին զքեզ:

Օրիորդն իսկոյն պահաւանք բացաւ եւ նամակը կարդալ սկսաւ.

«Փարիզ. 22 սեպ.

«Սիրելի՛ եղբորդդ

«Բազմապիւս լուրերէն ետքը ինչ- լամուտ կըլլամ, թէ սակաւ մի ընդա- լանդութեամբ ու հակառակութեամբ վարուած եմ աղքատիանցս դէմ, որ- ժանի չէ որ քեզ վերադրեմ՝ աղքատ- կանացս հետ յառաջագոյն ըրած մէ- ճերուն պատասխանատուութիւնը: Դ- ղածը եկած է: Հաւանական է որ այժմ ընտել չիս յիշեր զիս, կամ՝ կը յիշես, սակայն կը համարես անհեթեթ ու դաժանարար մարդ մը: Կը կարծեմ թէ՛ իմ վրաս այսպիսի խօսքեր կ'ընեն քեզ. արդարեւ յանցանքներ ունիմ եւս. բայց արդ ծերացած եմ. այն յանցանքները՝ ըս առջեւ, կը հասկա- նա՛ս, ըս առջեւ քաւել կ'ուզեմ: Դու այդ տեղ մամուլը քով աղքատիկ կ'անը կը վարես. ցորձափ մնաւ այդ տեղ, աղքատացի լու չափի ըլլալ. ահա ես անդորր ու բարեբաւոյնի կ'անը մը կը մատուցանեմ: Փարիզի մէջ մեր ըն- տանիքէն ո՛չ ոք չկայ ինչ գատ. ե՛կ ե՛կ հոս, հարուստ ու երջանիկ կըլլաս: Եթէ գատ եւ ինձ հետ անկեղծութեամբ ու բարեպաշտութեամբ վարուիս, ապահով եղի՛ր որ զքեզ միակ ժառան- ղորդս կ'ընեմ: Մի՛ տատամիւր այլ եւս. ե՛կ, մոռցի՛ր մինչեւ ցայսօր վատ հօրեղբայր մը, ըլլալ, եւ այնպէս ըմ- բռնէ՛ թէ ես այլ եւս ուղղութեան ու բարեփոխութեան ցանկացող մարդ մ'եմ: Սպասելով անտարակուսելի զաւտեանդ՝ կընդգրկեմ զքեզ ամե- նայն զօրութեամբ:—Յիւլիո՛ս

Իսկոյն սա՛ բաւերը թափեցան պառաւն բերնէն.

— Երթա՛ւ... թողնա՛լ դիս:

Ծարլթ մատանցը մէջ կը ձմեր- նամակն: Երբեք չէր հուսարար, իրեւ երազ կը համարէր. վարկեան մը խոր լուրթիւն տրեց. երկուքն ալ աշխատե- կըղային թէ՛ թշուառութիւն մը մօ- տալու է: Վերջապէս խօսիլ սկսաւ պառաւն:

— Հօրեղբայրդ շատ յանցաւոր է. գիտեմ, իւր եղբոր՝ հօրը հետ հինգ տարի դժուար մնաց. ո՛րչափ զարմա- նալի մարդ. ինձի դէմ սրտմտած էր

եւ դեռ այնպէս է, որովհետեւ՝ տե՛ս, նամակին մէջ ինձ վերաբերեալ տառ մ'անգամ չկայ. աւելի՛ ուշադրութեան արժանի այն է որ այդ հակառակու- թեան պատճառը տակաւին մինչեւ այսօր հասկացած չեմ. բայց քեզի հա- մար յուզողութիւն վերադարձաւ. այժմ առաջին պարտաւորութիւնդ է երթալ գտնել հօրեղբայրդ:

— Սակայն, մամիկս...

— Աղի՛կս, սակայն... հարկ չէ. դի- տես թէ աստուծոյ ո՛րչափ աղքատու- թեամբ կ'ապրեմք, եւ մեր ապրուստն հետզհետէ ինչ վիճակ կ'ըստանայ. շատ մօտ է մահս. ինչ կըլլայ ձեր վիճակը. արդարեւ այս հիւզակը, պարտիկակը, բլրակն, կոմի ու երեք ոչխարք ձեզ պիտի մնան, սակայն շատ չնչին ժա- ռանգութիւն պիտի ըլլայ. մոռիկ ըրէ՛ խօսքիս, գնա՛ հօրեղբորդ քով. անդ մանկամարդ ու գեղանի աղջիկ մը կ'ըլլաս. մեք երկուքս կը մնամք աստ. կը յոռամ թէ՛ չես մոռնար զմեզ:

— Ո՛հ, մամիկս, այդ ինչ խօսք է. Խնդճ աղջկան դէմքը բոլորովին դեղնեցաւ, աչերն խորոզացան ուռեցան տապնալէն. ըսով նետուեցաւ պա- ռաւն թեւոց տակ: Այլ եւս երթուլը որոշումն տրուեցաւ. քանի մ'օր ետ- քը Ծարլթ կարճ նամակաւ մը ծանոց հօրեղբորն: Ի վերին երեսս կ'երեւէր թէ Ծարլթ դիւրաւ կը գիմարեց այս բաժանման, եւ երբեք չէր տածեր մա- մուն ու խեղանդամ. Բօլինի կրելիք վշտին ու տառապանքի վրայ: Բօլին Ծարլթի քոյրը չէր: Գաթէրին երկու աղջիկ ունէր, երկուքն ալ՝ ամուսնաց- եալ. մահը մոռնելով այս ընտանեաց մէջ՝ առաւ տարաւ զորս կարեւոր ան- ղանքներ. թողալով երկու կտտեր աղ- ջիկ, որոց մին ալ ցաւազար ու խեղ- անդամ էր: Պառաւն՝ բոլորովին ան- տրտունջ՝ իւր խնամոց ներքեւ առաւ այս երկուքն. ամէն բանէ զրկելով իւր անձն՝ այս որբերը դարձացուց. ահա այժմ անոնց մին կը յարկաւորուի, կ'երթայ անդամաւոր կերպիւ, որովհ- հետեւ իրեն (պառաւն) այնչափ հա- կառակորդ եղող հօրեղբայրն՝ աղջկան չափի թոյլատրել այցելել մամուն: Թշուառ պառաւն այն ժամէն սկսեալ կըլլայ թէ ծերացած է բոլորովին, յոգնած է բոլորովին եւ մահը կը մօ- տենայ: Ծա՛տ աշխատած էր՝ այդ աղ- ջիկն խնամելու պահպանելու համար. սիրուն՝ գեղանի եւ հլու Ծարլթի ներ- կայութիւնը՝ իւր ընտանեացի միակ պատճառն էր. միայն նա՛ կը բարեփո- խէր անցեալ օրերու աղքատութիւնը: Բայց որովհետեւ, կըսէր ինքնին, այս կոշտն նորահաս աղջկան օգտակար է, որովհետեւ Փարիզ երթալով՝ հա- րուստ, երջանիկ ու փայլուն ապագայ մ'ունենայ նա, ուստի անհրաժեշտ հարկ է տուալ ամէն վշտի ու տաղ- նալի եւ թոյլատրել որ երթայ:

Այն առաւօտ, գիւղաքաղաքին մէջ վարձեալ կառք մը դէպ ի կայարանը կը տանէր պառաւն ու երբեք աղջիկ- ները: Բարձր լեռան մը հովանային ներքեւ ապաստանեալ գիւղին ու քա- ղաքին մէջ 7 փարսաթի հեռաւորու- թիւն կար: Երբ կառքը փողոց մը դարձաւ, եւ գիւղին սփռուած տնակ- ներն անհետացան, Ծարլթի աչերը թրջեցան, բայց դարձեալ լռեց, եւ այս լուրթիւնը կը խանդարտէր, մի- այն կառապանին ձայնով:

— Աղէ՛, Աստուծոյ կը յանձնեմ մամիկս, Աստուծոյ կը յանձնեմ Բօլին:

— Ողջամի, Ծարլթ:

Այս խօսքերը կ'արտասանէին շու- ղեկաւորն բաց դրան քով՝ վերջին ող- ջադուրման ժամանակ: Ծարլթ՝ կառ- քին սեմին վրայ կ'իյնար՝ երկու հա- տարակ պայտասներն ներքը գետնու- լէ ետքը՝ վար իջաւ, անգամ մ'ալ մամիկն ու Բօլինը համբարեւել համար:

— Աստուծոյ կը յանձնեմ, աղջիկս:

Այս խօսքը թաւ՝ սրտին մէջ խեղճուիլ պահուիլ ուղղը հեծեման- քի մը աչս: Յարեց պառաւն.

— Մեզ նամակ պիտի գրես, այն- պէս չէ՞:

— Այո՛, եւ յաճախակի:

Այս պահուն, իրենց առջեւնէն ան- ցաւ կանանչ գեղատնեւոր ու զլսար- կով մանկամարդ աղջիկ մը: Որոյ վը- րայ դարձած էր բոլոր ուղեւորաց ու- չադրութիւնը. Ծարլթ զարմանք ը- սաւ.

— Լուսի՛ ա՛սա...:

— Պառաւն՝ զԾարլթ դէպ ի շրջե- կառքն մղելով:

— Աղէ՛, աղջիկս, աղէ՛...:

Ասոր վրայ, Ծարլթ շուգեկառքը մոտա նստաւ դրան մօտ անկուն մը: Պառաւն ու Բօլին քանի մը վայրկեան մնացին ոտքի վրայ, ո՛րեւէ բան չար- տասանելու համար ամրապնդ սեղմե- լով իրենց շրթունքն: Ի՛նչ մ'ետքը, վրիթարի մեքենային սրանձանօթ տեղ մը պիտի տանէր զսիրեցեալ Ծարլթ, շոգեւործ ձայնը կը լսէին. բայց պա- ռաւն յանկարծ ձեռամբ նշան մ'ըրաւ Բօլինի. թշուառ կինը մակարեւելով որ չափի կրնայ տակալ այս փոխն, զլուսն վայրահալ, մէջքն աւելի կոր, բազում տարիններ իվեր գործածուելով հինցած ցփիին, զլսանոցին ներքեւ աղանդակ կերպարանք մ'առած՝ դէպ ի կայարանին սրահն դիմեց քայլում- ար: Երկուքն ալ կանգնեցան դրան առջեւ՝ դէպ ի Ծարլթի կառքն ակըն- կառոյց անքիթի: Հէք Ծարլթի սիր- ւով վշտի ծանրութեան ներքեւ ճնշ- ւած, աչերը մամիկէն ու Բօլինէ զա- տած՝ կը դիտէր զԼուսի, զոր ի վաղուց կը ճանչնար, եւ արդ կը ձեռնէր՝ ամ- լաւաւորեալ թէ իւր արդուարդին վրայ ամենուն ուշադրութիւնը դրա- ւել յաղագած է: Լուսի՛ Ծարլթի դիւ- ղի մերձակայ գիւղի մը մէջ կը բնա- կէր, երկուքն ալ դրեթէ հասակակց էին, Լուսի՛ 7-8 ամիս առաջ քիչ մը խորհրդաւոր ժառանգութեան մը տի- րացած եւ ծերունի հայրը լքանելով Փարիզ գացած էր. Ծարլթ այն ժա- մանակէն ի վեր տեսած չէր զԼուսի, սակայն երբեք անոր վրայ ծանօթու- թիւններ կը լսէր. ամէն կողմ կըսուէր թէ՛ Լուսի այլ եւս մոռցած է գիւղը, ուրացած է աղքատիաներն, եւ շատ քիչ անգամ կուգայ ծննդավայր գիւ- ղին, ուր հայրն յետին աստիճան չը- քաւորութեամբ կը տառապէր: Ծարլթ ունեց կարեւորութիւն չաւալ հատա- տալ այս գիւղանոցն, կը համարէր թէ Լուսի պահած է սրտին պարզու- թիւնը, եւ անհիմն են գրոյցներն, սակայն այժմիկ կը յիշէր թէ՛ քանի մը շաբաթ առաջ դրացի մը կըսէր թէ՛ Դարաւ գիւղի մէջ մնած է հայրը, եւ Լուսի գիւղը եկած է այս պատճա- ռաւ. բայց ինչու՞ հագած է այս կա- նանչ հանդերձներն, եւ դրած է փայ- լուն գոյնով զլսարի. դէմքին վրայ ո՛չ միայն սեղո նշան չկայ, այլ ընդ- հակառակն՝ աշխույժ ու աւելի Ծար- լթի սիրան իսկոյն խաղկեցաւ, նեղիչ խորհուրդներ ու երկիւղներ զգաց: Արդեօք, Լուսի նոր կենաց շրջանին մէջ մոռցաւ անցեալը, կը խորհէր այժմ, բնաւ տարակոյտ չկայ թէ մոռ- ցաւ. արդեօք եւս ալ այդպէս պիտի վարուի. ո՛հ, ո՛հ, ո՛հ, ինչ վատու- թիւն լաւ է մոռնիլ, քան թէ չհո- ղալ պատաւ մայրն, որ շարունակ տարապայման զիջով ու զօրովով զին- քը խնամած, բռնա սիրով զինքը սի- րած փայտաշտ է, կըսէր, եւ կը զարշնդ վատասիրտ Լուսիէ: Իսկ եթէ երբեք մեծ մայր ըլլայ... Այս մտա- ծովութիւնը ստեղծի հարուստ մը եղաւ սրտին. հոտաչեց ու գլին: Իսկ եթէ երբեք մեծ մայր ըլլայ... Կրկնեց, եւ իւր բաժանման վրայ մամիկին եմթա- կայ ըլլալը ջարդակոտոր վիճակն եւ բեւեալույն սկսաւ, եւ աչերն անգամ մ'ալ յառեց դէպ ի կայարանին սրա- հն, եւ անդ չտեսնելով մամիկին ու Բօլինը, քիչ մ'ալ ծնեցաւ. տեսաւ որ անոնք սրահին վերջին ծայրը քա- ռած են, իրենց տկար մարմինները նստարանի մը վրայ ծռած են, եւ զը- լուխները՝ ձեռքն մէջ պահուած:

Մարտիրոսեաց Ծարլթ:

— Աղէ՛, ուղեւորք, կառքը.

Քարափին վրայ մեծ շարժում մը երեւցաւ. քառորդ ժամ անցած էր կարափանին հասնելէն ի վեր. կառքը

դրները գոցուեցան խառնաշփոթ դը- ղըղիւնով, շոգիի զօրաւոր հոսանք մը կառաց ներքեւէն անցաւ խառն- ցիչ ձայնիւ: Ծարլթ՝ որ սրտի անհը- նարին տաղանդով դէպ ի դուրս կախ- ուած էր կառքէն, խորհեցաւ թէ՛ մեծ մայրը թերեւս տեսնելով զԼուսի, իւր վրայ ապերախութեան, մոռացու- թեան ու ուրացութեան մտածմանց մէջ խորասուզի: Խեղճը Բօլինի հետ թշուառ պիտի ապրին, չարչարանք պիտի անցունեն իրենց բոլոր օրերն. յուսահատութիւն՝ վիշտ՝ իրենց միակ բաժինը պիտի ըլլայ, մինչդեռ ես Փա- րիզի մէջ պիտի յափրանամ հարըս- տութեան վաղեքներով:

Ծարլթ երբ բացաւ՝ քանի մը վայր- կեանէ: Ի վեր գոցուած աչերը, երկա- թուղոյն պաշտօնեայն կը գոցէր անոր նստած կառքին դուռն: Վերջին ան- գամ դէպ ի կայարանին սրահը դար- ձան մանկամարդ աղջկան աչերն. կը ցանկար դռնէլ մամիկն ու Բօլինը, բայց արտասուելով աչերն՝ իրենց նախկին փայլն կորուսած ըլլալով՝ զիջարարութիւն կրեցին. վերջապէս տեսաւ զանոնք, որ ծանրաթափանթ վի- ճակի մէջ չէին եւ անկողր ու կորաքա- մակ. բազմաթիւ մարդիկ՝ անոնց քով հաւաքուած՝ ինչպէս նաեւ վատաշու- լուն Լուսի, կը դիտէին այս երկու դժբաղդներն: Այս տեսարանը վերջին հարուած մ'եղաւ Ծարլթի համար: Իսկոյն վիճի մը անցաւ մտքին. իսկոյն դէպ ի կառքին դուռն ծռելով՝ դուռը բանալ սկսաւ:

— Ինչ կընես, օրիորդ, կեցի՛ր, ահա կ'երթայ շոգեկառքը, ըսաւ սրա- տօնեցի մը:

Յայնժամ կառածիդն սուլեց ուժ- դին. կառքը մէկմէկու կապող եր- կաթներն ստակալի դղողիւնով շարժե- ցան. բայց Ծարլթ աւելի շուտ շար- ժեւով նախ պայտասներն եւ ապա իսկ իսկոյն վար նետեց, քարափին վը- րայ ցատկէն եւ քայլերն առաւ դէպ ի կայարանին սրահն: Բացաւ սրահն դուռը. երբ զինքը տեսան պառաւն ու Բօլին, տարածեցին իրենց բազուկ- ներն:

— Սակայն, Ծարլթ, շոգեկառքը պիտի փախցունես, ըսին:

— Կարողանք մեկնեցաւ, մամիկս, մեկնեցաւ, ես ալ ձեզ մնացի, պա- տասխանեց Ծարլթ շեշտելով, հարըս- տութիւն ու երջանկութիւն թո՛ղ այ- րեց ըլլան. ես կը մնամ ձեր քով եւ երջանկագոյն կը համարիմ գիւս...

ՊԱՐԶ ՕՐԱՅՈՅՑ

1899 ՅԱՐԵՐԱՅ

Յօրինեալ ի Մարութ Յովսէփեանի Սեպակապուստի Ս. Փ. Ազգային Հիւանդանոցի

Գիւն 1 ԴԱՅԻՄԱՆ

Ս. Փրկչիան ազգային Հիւան- քանոցի սեպակապուստի իւրեւ կող- օրացոյցն ընտիր թղթի վրայ մա- քուր տաքոյութեամբ հրապարակ- երած է: Ընդարձակն ու քիչ օրէն պիտի հրատարակուի ճիւղ պարտ- նակութեամբ: Հոգաբարձութիւնը մեծ յոյս ունի որ պատասխան հատարակութեան ամէն մի անհատ նկատողութեան տաճրով Հիւանդա- նոցի անտուկին ներկայ անձուկ կա- ցութիւնը ու պատասխանայն ստուար թիւին, պիտի վաճառի նուէր մ'ը- նել նոյն հաստատութեան՝ դոնէ մէկ օրացոյց գնելով Ազգայինը կարող են մէկ օրացոյցի գնով նը- պատա մ'ըրած ըլլալ երբ իւրաքա- չիւր ոք վաճառի այն փաթեթի նը- ուէրը զանց չնել. եւ սրովհետեւ ի նորոտ Պրոսպի Արեւելեան ման- կանոցն Համադպրոցն անուանով օ- բարոյցներ հրատարակուած են, կը խնդրուի ամեն բարեխէր ազգային- ներէ որ Ազգ. Հիւանդանոցի օրա- ցոյցներու վրայ տպուող Հոգաբար- ձութեան պաշտօնական կնիքին ու- չափ ըլլան:

ՄԱՐԳԱՐԻՏԵՐ
Մանկապարտեզի Մարկոցի
Տղայոց
Կուսուցանէ կարգաւ, գրել, գծել, երգեր, խաղեր, առակներ, հանելուկներ — Հրատարակիչ՝ Գը- լաւթաճառ Վ. Յ. Մարգարեան — Գինն է 50 փարայ, կը ծախուի բո- լոր դրամաւանք քով:

ՆԱՄԱԿԱՆԻՐՈՇՄ (փող)
Պատիւ ունիմ ծանուցանել թէ՛ Գալաթիոյ Տէմիր խանէ Կ. Պոլիս Պաղտէ-գաբու Լսիկ Զապլիկէ ճառ- տէսի Թ. 30 խանութը փոխադրե- ուած եմ, եւ ըստ առաջնայն՝ նամա- կադրոյն հաւաքածոյն (քրէքսիօն) համար առուտուր կընեմ գոհացու- յիչ զինքնուր, եւ միանգամայն մեծ ու փոքր քանակութեամբ Պատրաստ եմ թղթակցութեամբ ալ կատա- լել այն զօրծողութիւնը, նաեւ նա- մակադրոյն արժէից փոխարէն՝ իթէ ուղիւ, զերբ եւ գարացական պի- տայք ալ զրկել:

Մարտիրոս Արապեան

PILULE HOLLOWAY
ԳԵՂԱՅԱՏԻ ՀՈՂՈՒՄԻ

Ի տարի, ստամոքսի եւ աղիքնե- րու ամէն տեսակ անկարգութեանց համար խիստ ընտիր է. այն դեղա- հատը, եւ ամէն Նդրոյն տկարու- թեան, ուժաւթափութեան եւ տկար- թեան համար. կը ընչէ եւ անհետ կընէ ամէն տեսակ անշարժութեան ինքնաշարժութեան: Ստուր եւ երկիւղ- անց միայ օգտակար աղբեղութիւն մը ունի. արիւնը մարմնով՝ նորա խանդարեալ վիճակը կը կանոնա- տորէ, եւ գրգռելով կենսական գոր- ծարանները կը զօրացնէ իւր գե- ղական մեծ աղբեղութեամբ սրտա- խառնութիւն, կծուութիւն, մաղձա- յին հիւանդութիւններ, սրտայնի մէջ լցուած կաղեր, զլուի ցուեր կը վանէ, մարտողութիւնը կը չափաւո- րէ, եւ մարմնը մաքրութեամբ բոլոր այն աղանդութիւններէ, որ շատ անգամ զանազան հիւանդութեանց սկիզբնաւորութեան կըլլան, առողջ ու- ժեղ եւ բնական գիւղը կը գեղնուի:

ONCUEH HOLLOWAY

ՄԵԴԱՆԻ ՀՈՂՈՒՄԻ

Մորթային հիւանդութիւն եւ վէրք բուժելու մասին ունեցած պալ- տամակտն յատկութեանցը հնաա- տարի բնաւ ուրիշ դեղ մը. հին կամ նոր թուանաւոր վէրքեր, ուռեցք, քաղցկեղեղ (շիքիկսիկս), սրունց եւ ստեանց վէրքեր կամ բարձրովին կանցիլին եւ կամ կը լաւանան. օգ- տակար է նաեւ հարբուսի, հաղի, սրտի բարախման, մանուսնդ. յօ- դացու (կէ) ըսուած հիւանդու- թեան իւր կաղաւորիչ (սքրաւա) հի- ւանդութեան ապականիչ զօրու- թիւնը ինչ աստիճան որ լլայ կը գիմարուէ:

Այս դեղերուն գործածութեան եղանակը նշանակուած է խրատնե- չիւր տիկնայ, որ կը գտնուի ամէն դեղափաճառներու քով, եւ մասնա- տարապէս Պաղտէ-գաբու թաշ-խանի կողմեր Պ. Գասպարեանի դեղարա- նը, Թիւ 7. կը ծախուի:

Աւելի առնել ուղղորդ կը հրա- ւիրուի առ հեղինակն տօգթօր Հօ- լու, Ի Լոնտոն Աքսօֆօրտ փողոց թիւ 533:

ՏՆՕՐԵՆ ԵՒ ՏԵՐ